

Et betydelig ansvar - som også gir store muligheter

Taler
Harald 5

Dato
22 oktober 2015

Sted
Slottet

Omstendigheter
Hans Majestet Kongens tale ved Stortingsmiddagen

- 1 Stortingspresident,
Folkets representanter,

5 For 98. gang inviterer vi Stortingets kvinner og menn hit til oss på Slottet. Det er omtrent like mange ganger som Dronningen og jeg til sammen har deltatt på denne middagen. Vi begynner å få litt trening - men vi er så glade i kveldens tradisjon at vi nok ikke vil gi oss med det første. Og vi håper at dere fortsetter å komme til oss.

- 10 I løpet av en travel høst er det hyggelig å samles til et slikt lag - med mat og drikke og gode samtaler. Årets litterære 100-årsjubilant, Agnar Mykle, skriver i Sangen om den røde rubin:

- 15 "Verdens beste replikk skal aldri bli hørt av et menneskeøre; den fødtes i natten, og døde på grunn av manglende anledning".

- Jeg kan slå fast at dette slett ikke er en slik anledning. Mang en god replikk har blitt hørt i dette rommet. I den forbindelse kan vi nok se frem til Stortingspresidentens redegjørelse. Jeg vil minne om representanten som under
20 stridens hete i en stortingsdebatt om sementindustriens konkurranseregulerende virksomhet innledet sin tale med

«Herr sement».

- 25 Jeg tipper det løste opp stemningen, og jeg tviler på at dagens president ville tatt tituleringen særlig tungt.

30 Det at vi samles her på Slottet - år etter år, sier også noe viktig om det gode forholdet mellom kongehus og nasjonalforsamling. Derfor peker den gode stemningen her i kveld på noe større, og kan være et symbol på de lange linjene i vårt land.

35 Vi har igjen lagt bak oss kommune- og fylkestingsvalget. Som alltid ble resultatene til glede for noen og til fortvilelse for andre. Jeg vil gjerne hylle våre folkevalgte; dere gjør en formidabel jobb. Lokaldemokratiet står sterkt i Norge, og det vitner om et folk som er levende opptatt av sitt nærmiljø. Likevel kunne nok valgdeltakelsen vært bedre. Vi i Kongefamilien tilhører jo som kjent Hjemmesitterpartiet, og bidrar nok dessverre i så måte til den noe labre
40 oppslutningen.

Året for oss i Kongefamilien har vært preget av 70-årsmarkeringen for freden. Vi har hatt gleden av å delta ved en rekke av de mange arrangementene som har funnet sted over hele landet. Med det som bakgrunn har bildene og historiene
45 om dagens flyktninger blitt ekstra sterke. Jeg tror vi alle kan leve oss inn i de mange menneskers fortvilelse når man må flykte fra krig og nød. Vår menneskelighet og empati prøves i møte med slike skjebner.

Noe Dronningen og jeg har arbeidet med i flere år, er å åpne opp Slottet. Jeg ser
50 at noen i disse dager mener vi ikke lykkes helt. Til det vil jeg si - som Slottets kommunikasjonssjef ville sagt: Ingen kommentar.

Nei, jeg tenkte heller på ordningen "Åpent Slott". Rekordartede 35 000 gjester fra inn- og utland besøkte oss i sommer. Noen av de besøkende legger nok
55 bygget litt mange egenskaper. Som den amerikanske damen som spurte: "Does this building only contain the Royal Palace, or is it also the Viking Ship Museum"? Vi har riktignok plass til en del ting her, men vi er glade for at vikingskipene har en annen havn enn dette hus.

60 Vi er svært takknemlige for at vi kan reise rundt i Norge og møte folk der de bor. Dronningen og jeg var i år på fylkestur til Finnmark. Nord-norsk åpenhet, pågangsmot og entusiasme er noe av det vi sitter igjen med etter et vellykket besøk.

65 Hele Kongefamilien var også på familietur i samme fylket i sommer. Man kan kanskje si at det var lite oppfinnsomt; samme fylket to ganger på rad. Folket i

nord tenkte vel: Nå er de her igjen! Vi håper de bærer over med oss - det er nok ikke siste gangen vi har vært der.

70

2015 er Friluftslivets år, og dette har blitt markert hos oss - og da særlig av Kronprinsfamilien. En god del pinnebrød er blitt spist, og mange kilometer tilbakelagt - på ski og til fots. Dette gjelder også for Dronningen, selv om man vel i hennes tilfelle kan si at hvert år er et friluftslivets år. Når det kommer til
75 pinnebrødene, tør jeg ikke uttale meg i hennes tilfelle.

Enda flere kilometer gikk med da Kronprinsessens Litteraturtog i år gikk fra Trondheim til Hamar. Møter mellom mennesker og litteratur - arrangert av en reisende ambassadør i leselyst, er godt å ha i vår digitale hverdag.

80

Som dere forstår bruker vi i Kongefamilien mange slags transportmidler for å komme oss rundt. Kronprinsen, for eksempel, har vært på bøljan blå i år. Da tenker jeg selvsagt på at han deltok på årets skreifiske i Lofoten.

85 Han hadde også æren av å være årets Olsokprofil på Stiklestad - der han sammen med sin familie var gjest på det velkjente spelet. Heldigvis kom han ut av dette slaget uten mén.

Dronningen og jeg har besøkt flere land siden vi møttes sist, og statsbesøkene til
90 Myanmar og Australia gav oss verdifull kunnskap om land som begge er viktige for Norge. Selv har jeg reist fra topp til bunn - fra Alaska til Antarktis. Reisene til Dronning Maud land og USAs nordligste stat ga meg verdifull innsikt i to sentrale problemstillinger for landet vårt: Klima og nordområdene. Det gjør inntrykk å oppleve såpass spredte deler av verden som begge dessverre merkes av
95 klimaendringene.

Verden kommer stadig tettere innpå oss. Den åpne, norske økonomien påvirkes av hendelser langt unna. En hel generasjon nordmenn opplever for første gang på lenge at pilene ikke bare peker oppover. Mange er bekymret for sine
100 arbeidsplasser. Flyktningkrisen kommer dessverre ikke til å avta mye på kort sikt, kan det se ut som. Og klimaproblematikken er bakteppet for alt dette - som vi selv har merket på kroppen med de nylige høststormene.

Derfor er det godt vi har kloke politikere. Dere som sitter her i kveld har
105 anledning til å påvirke de mange krevende forhold som Europa og verden står

overfor. Det er et betydelig ansvar - som også gir store muligheter.

110 Herr president!

Jeg ønsker deg og hver enkelt representant lykke til med det viktige arbeidet dere skal gjøre til beste for land og folk! Jeg utbringer Stortingets og fedrelandets skål!

115

Kilde

www.slottet.no

Emner

Bordtale, Festtale, Kongehuset, Kongen, Storting

120

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/et-betydelig-ansvar-som-ogsa-gir-store-muligheter>

125

130

135

140